

A továbbhaladás feltételei

Tartalom

Alsó tagozat	3
NAT 2020.	3
Magyar nyelv és irodalom 1-3. osztály NAT 2020.	3
Matematika 1-3. osztály NAT 2020.	5
Etika 1-3. osztály NAT 2020.	11
Vizuális kultúra 1-3. osztály NAT 2020.	15
TECHNIKA 1-3. osztály NAT 2020.	17
Testnevelés 1-3. osztály NAT 2020.	19
Felső tagozat	23
NAT 2020.	23
5. osztály	23
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	23
Vizuális kultúra	24
Magyar nyelv	25
Magyar irodalom	26
Angol nyelv	27
Ének-zene	28
Testnevelés és sport	28
Hon- és népismeret	29
Etika 5-7. osztály	29
6. osztály	31
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	31
Vizuális kultúra	32
Magyar nyelv	33
Magyar irodalom	34
Angol nyelv	34
Német nyelv	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Ének-zene	35
Testnevelés és sport	35
Matematika	36
Digitális kultúra	37
Természettudomány	38

Technika és tervezés	42
7. évfolyam	43
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	43
Vizuális kultúra	46
Magyar nyelv	46
Magyar irodalom.....	48
Angol nyelv.....	48
Ének-zene	49
Testnevelés és sport	49
Etika.....	49
Fizika	50
Matematika	51

Alsó tagozat

NAT 2020.

Magyar nyelv és irodalom 1-3. osztály NAT 2020.

Beszéd és olvasás

Tanulási eredmények

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza;
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.
- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- a történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.
- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát.
- részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;
- alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;

- ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;
- érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását.
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni;
- képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására;
- megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük;
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival;
- tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól;
- gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit;
- ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- gondolatait, érzelmeit, véleményét, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza;
- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

Írás és helyesírás

Tanulási eredmények

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mértén, életkorának megfelelően:

- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja;
- kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;
- észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja;
- a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására;
- megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot.
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;

- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja;
- érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál;
- ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez;
- feladatvégzés során társaival együttműködik;
- írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.

Matematika 1-3. osztály NAT 2020.

Tanulási eredmények

Az 1-2. évfolyam összefüggő egységet alkot.

Az adott témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére a megjelölt tanulási eredményeket érje el:

Témakör: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata

Tanulási eredmények:

folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;

személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;

halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;

megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;

megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.

Témakör: Rendszerezés, rendszerképzés

Tanulási eredmények:

adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint;

sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;

megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;

Témakör: Állítások

Tanulási eredmények

megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis;

megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;

megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;

Témakör: Problémamegoldás

Tanulási eredmények

a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;

tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat;

Témakör: Szöveges feladatok megoldása

Tanulási eredmények

szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;

ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;

az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;

nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

Témakör: Szám és valóság kapcsolata

Tanulási eredmények

összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;

helyesen alkalmazza a feladatokban a többi, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as/100-as (1. évfolyam/2. évfolyam) számkörben;

helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat;

érti és helyesen használja a többi, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 20-as/100-as (1. évfolyam/2. évfolyam) számkörben;

használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban.

Témakör: Számlálás, becslés

Tanulási eredmények

megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 20-as/100-as számkörben (1. évfolyam/2. évfolyam); oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal;

ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével;

Témakör: Számok rendezése

Tanulási eredmények

nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;

megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;

megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban;

megnevezi a 20-as/100-as számkör számainak egyes, tízes, százasszomszédjait, tízesekre, százasszomszédokra kerekített értékét.

Témakör: Számok tulajdonságai

Tanulási eredmények

számot jellemez más számokhoz való viszonyával;

ismeri a római számjelek közül az I, V, X, L, C jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat;

helyesen írja az arab számjeleket;

Témakör: Számok helyi értékes alakja

Tanulási eredmények

összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;

érti a számok százasszomszédjából, tízesekből és egyesekből való épülését, százasszomszédok, tízesek és egyesek összegére való bontását;

érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;

helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig/ 100-ig;

Témakör: Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Tanulási eredmények

megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;

helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képze van a mértékegységek nagyságáról;

helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m; cl, dl, l; dkg, kg;

ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;

ismer hazai pénzcímleteket 100-as számkörben;

alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;

megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel;

területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;

Témakör: Alapműveletek értelmezése

Tanulási eredmények

helyesen értelmezi a 20-as/100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;

hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz;

értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;

helyesen használja a műveletek jeleit;

megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;

szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez;

szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;

érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;

Témakör: Alapműveletek tulajdonságai

Tanulási eredmények

számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;

Témakör: Szóbeli számolási eljárások

Tanulási eredmények

alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;

érti a 10-zel, 100-zal való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 20-as/100-ass számkörben a számok 10-zel, 100-zal történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;

elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;

Témakör: Fejben számolás

Tanulási eredmények

fejben pontosan összead és kivon a 20-as/ 100-as számkörben;

emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;

érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;

fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;

Témakör: Alkotás térben és síkon

Tanulási eredmények

szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;

minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;

sormintát, síkmintát felismer, folytat;

testeket épít élekből, lapokból;

szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon.

Témakör: Alakzatok geometriai tulajdonságai

Tanulási eredmények

megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát;

megnevezi az egyenes és görbe vonalakat;
megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
különbséget tesz testek és síkidomok között;
kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket.

Témakör: Transzformációk

Tanulási eredmények

tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón;

Témakör: Tájékozódás térben és síkon

Tanulási eredmények

helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;

Témakör: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése

Tanulási eredmények

részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
összefüggéseket keres sorozatok elemei között;
tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;

Témakör: Adatok megfigyelése

Tanulási eredmények

adatokat gyűjt a környezetében;

Témakör: Valószínűségi gondolkodás

Tanulási eredmények

részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;

tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;

Etika 1-3. osztály NAT 2020.

TÉMAKÖR: Éntudat – Önismeret

JAVASOLT ÓRASZÁM:10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők;
- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
- céljai megvalósítása közben önkontrollt végez.

TÉMAKÖR: Család – Helyem a családban

JAVASOLT ÓRASZÁM:12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- átéli a különböző családi események fontosságát
- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri a különböző élethelyzetek (pl. új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait;

- megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;
- felismeri az őt ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítő bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat.

TÉMAKÖR: Helyem az osztály közösségében

JAVASOLT ÓRASZÁM:12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában;
- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
- megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat.

TÉMAKÖR: A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban

JAVASOLT ÓRASZÁM:10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre;
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érdeklődést mutat Magyarország történelmi emlékei iránt, felismer közülük néhányat;

- különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
- az igazságosság és igazságtalanság fogalmát fiktív vagy valós helyzetekhez kapcsolja, véleményt alakít ki ezekről;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit és erkölcsi érzékenységgel viszonyul ezekhez.

TÉMAKÖR: A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri a természet esztétikus rendjét,
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről;
- megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme;
- fogyasztás szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok.

TÉMAKÖR: Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri az olvasott vagy a hallott bibliai tanításokban és más kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat;
- megismer többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismer néhány fontosabb ünnephez kapcsolódó vallási eseményt és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történetet;

a zsidó és keresztény bibliai történetekben, a kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra, saját életéből példákat hoz.

Ének-zene 1-3. osztály NAT 2020.

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző hangerővel tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező előadásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat;
- kézzelről énekel;
- belső hallása fejlődik.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt;
- jó testtartással, helyes légzéssel, megfelelő tempóban, artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben;
- elsajátítja a jól intonált, kifejező éneklés alapjait;
- alkotóként vesz részt gyermekjátékdalok előadásában;
- a gyermek a dalokban felfedezi önmagát, s így azonosulni tud velük;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Magyar gyermekdalok és népdalok hallás utáni megtanulása és éneklése
- A tanult dalok tiszta intonációjának fejlesztése az éneklés helyes szokásainak gyakorlásával, mint egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció, szolmizációs kézzelről való éneklés.
- Az előadói készség fejlesztése tevékenységeken keresztül
- A befogadói készség fejlesztése hallás utáni daltanítás kapcsán
- A gyermeki világ felfedezése a tanult dalokban
- Évfolyamonként legalább 35 magyar gyermekdal és népdal hallás utáni ismerete
- A tanult dalokhoz kapcsolódó játékok elsajátítása
- Egyenes testtartás, helyes légzés, artikuláció
- A kézzel, mint jelrendszer ismerete
- Szolmizációs kézzelről való éneklés

Fogalmak

Népdal; gyermekjátékdal; körjáték; néptánc; hangszerkíséret; szolmizáció; kézzel

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
- zenehallgatási élményekkel gazdagodik;
- megismeri az énekelve megtanult dalt, feldolgozás formájában is;
- képes asszociálni a hallott zenében megjelenített állatokra, életképekre;
- megismer több, a mindennapokhoz, továbbá alkalmakhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő zenei részletet;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- a zenei aktivitáson keresztül megtapasztalja a zenei befogadás örömet;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- képes megérteni az zenék üzenetét;
- szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.

Fejlesztési feladatok, készségek és ismeretek

- Az énekes anyaghoz kapcsolódó és az életkornak megfelelő, különböző stílusú, korú és műfajú zenék hallgatása;
- Cselekményes zenékben az egyes szereplők zenei ábrázolásának megfigyelése;
- Hangutánzások, hangszínek, ellentétek megfigyelése a hallgatott zenékben;
- A zene keltette érzések kifejezése szóval, rajzzal, tánccal és/vagy szabad mozgás improvizációval;
- Befogadói készség: ráhangolódás a hallgatott zeneművekre;
- Emberi hangfajták (gyermek, női, férfihang) megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A hangszerek hangszínének megfigyelése a tanult zenei anyagban;
- A szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban.

Fogalmak

énekhang; gyermekkar; vegyeskar; zongoramű; kíséret; népdalfeldolgozás; zenekar; duó

Vizuális kultúra 1-3. osztály NAT 2020.

Tanulási eredmények

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;

- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;
- különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátsszik, elmesél;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit
- saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;

TECHNIKA 1-3. osztály NAT 2020.

Témakör: Anyagok a környezetünkben

Javasolt óraszám: 8 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;

alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése

Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során

Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése

Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során

Építő jellegű párbeszéd alkalmazása

Kézügyesség fejlesztése

Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag

Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk

Anyagvizsgálatok érzékszervi úton

Témakör: Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés

Javasolt óraszám: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;

alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;

saját tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;

értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le;

felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

rendet tart a környezetében;

törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;

szelektíven gyűjti a hulladékot;

rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;

otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;

takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;

tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;

az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;

társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;

felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét.

Témakör: Otthon – család – életmód

Javasolt óraszám: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.

felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;

felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;

takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;

rendet tart a környezetében;

törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;

szelektíven gyűjti a hulladékot;

ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;

ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

Témakör: Jeles napok, ünnepek

Javasolt óraszám: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;

felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;

ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

Témakör: Közlekedés

Javasolt óraszám: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;

rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

Testnevelés 1-3. osztály NAT 2020.

Gimnasztika és rendgyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;
- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.

Kúszások és mászások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre;

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.

Járások, futások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- Szökdelések, ugrások

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző ugrásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.

Dobások, ütések

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a különböző dobásmódok alapttechnikáit és előkészítő mozgásformáit a vezető műveletek ismeretében tudatosan és koordináltan hajtja végre.
- Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel megvalósít a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat;
- a támasz- és függés gyakorlatok végrehajtásában a testtömegéhez igazodó erő- és egyensúlyozási képességgel rendelkezik.

Labdás gyakorlatok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

Testnevelési és népi játékok

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- labdás ügyességi szintje lehetővé teszi az egyszerű taktikai helyzetekre épülő folyamatos, célszerű játéktevékenységet.

- Foglalkozások alternatív környezetben

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ellenőrzött tevékenység keretében mozog a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Úszás

– TANULÁSI EREDMÉNYEK

- A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik;

- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Felső tagozat

NAT 2020.

5. osztály

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A továbbhaladás feltételei

Ismeretszerzés, tanulás:

- Tankönyvi szövegek tanulmányozása. (Pl. a régészet szerepe a múlt megismerésében.)
- Képek, képsorok megfigyelése. (Pl. az emberek őskori tevékenységei leletek és rekonstrukciós rajzok alapján.)
- Információk gyűjtése a görög-római világban lezajlott jelentősebb háborúkról képek és történelmi térképek segítségével. (Pl. a görög-perzsa háborúk, a pun háborúk.)
- Történetek és képek gyűjtése az ókori római világból. (Pl. Romulus és Remus mondája;
- Képszerű ismeretek gyűjtése az antik építészetéről. (Pl. a görög és római építészet hasonlóságainak és különbségeinek összevetése.)
- Ismeretek gyűjtése az érett középkorról. (Pl. a reneszánsz stílus jegyeinek megfigyelése festmények, szobrok és épületek képeinek segítségével
- A középkori élet színtereinek, főbb jellemzőinek megismerése. (Pl. a földesúri vár felépítésének, az egyes részek funkciójának számba vétele képek alapján.)
- Ismeretek gyűjtése az érett középkorról. (Pl. a reneszánsz stílus jegyeinek megfigyelése festmények, szobrok és épületek képeinek segítségével;

Kritikai gondolkodás:

- Valós és fiktív elemek megkülönböztetése. (Pl. Bábel tornya.)
- Valóság és fikció szétválasztása egy-egy görög és római mondában. (Pl. a trójai faló története vagy Romulus és Remus.)
- A hódító Róma történelmi szerepe. (Pl. a római hódítások pozitív és negatív következményei.)
- Társadalmi csoportok jellegzetességeinek felismerése, összevetése. (Pl. a bencés rend legfontosabb jellegzetességeinek ismerete; társadalmi csoportok [szerzetesek, lovagok] közös jellemzői.)
- A középkori városok jellegzetességeinek számbavétele, magyarázata, az életmód jellemzői. (Pl. képek és térképek segítségével megértetni, miért az adott helyen alakultak ki a középkori városok.)
- Történelmi személyiség jellemzése

Kommunikáció:

- Ismertető az őskori szerszámokról, eszközökről; a művészet kezdeteiről. (Pl. a barlangrajzok és őskori szobrok alapján.)
- A nagy folyamatok szerepének érzékeltetése a földművelés kialakulásában. (Pl. az öntözéses földművelés és a kereskedelem kialakulásának okai, következményei.)
- Az ókori kulturális örökség számbavétele írásban és szóban. (Pl. a piramisok, a kínai nagy fal; az írásfajták.)
- A görög világ főbb jellegzetességeinek bemutatása. (Pl. néhány monda szóbeli felidézése.)
- Rekonstrukciós rajzok elemzése. (Pl. az ősi magyar öltözködés, lakhely, szerszámok és fegyverek.)

Tájékozódás időben és térben:

Az időszámítás kialakulásának okai és jelentősége. (Pl. időszalag készítése.)

Az Itáliai-félsziget elhelyezkedése, felszínének jellegzetességei. A Római Birodalom terjeszkedése. (Pl. a második pun háború nyomán követése történelmi térképen; a Római Birodalom helye Európa mai térképén.)

- A középkori birodalmak térképen való elhelyezése. (Pl. a Frank Birodalom, a Bizánci Császárság.)

Az időszalag használatának, valamint a tanult évszámokkal való számítás gyakorlása. (Pl. a tanult események elhelyezése az időszalagon.)

- Történelmi mozgások megragadása. (Pl. a honfoglalás útvonalai.)

Kronológiai adatok rendezése. (Pl. a jelentősebb Árpád-házi uralkodók elhelyezése az időszalagon.)

Vizuális kultúra

· Ősember művészete · Egyiptom művészete · Ókori görögök művészete · Ókori rómaiak művészete ·

Ismerje az adott művészettörténeti korszakokat: őskor művészete, egyiptomi művészet, ókori görög és római művészet. Ismerje az ezekre a korszakokra jellemző stílusjegyeket.

- A valóság, modell (pl. épített és természetes környezet, tárgyak, alakok) célirányos megfigyelése adott szempontok (pl. térbeli helyzet, arány) alapján, és ábrázolása síkban.

Forgástestek arányainak jellegzetességeinek megfigyelése (ellipszis, szélesség, magasság), látvány utáni rajzolása

- Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, (pl. őskor, ókori Egyiptom, ókori görög és római művészet) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása.
- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése különböző technikákkal, grafika, festés, krétarajz.

- Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után, oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális és társadalmi üzenetével, illetve az alkotó személyes közlési szándékával.
- Ismerje a fő és mellékszínket.

Magyar nyelv

A továbbhaladás feltételei

- A kifejező kommunikáció, a megfelelő szókincs alkalmazása személyes beszámolóban, történetmeséléskor, személyek jellemzésekor
- Különböző hallott szövegek, információk megértése, rövid összefoglaló reprodukálása
- Aktív részvétel különféle kommunikációs helyzetekben. Alkalmazkodás a beszédhelyzethez, a kommunikációs célhoz
- A közlési szándéknak megfelelő szókincs, kiejtés (hangsúly, tempó, hangerő stb.), valamint nem nyelvi jelek alkalmazása
- Mindennapi kommunikációs szituációk különféle helyzetekben történő gyakorlása: kapcsolatfelvétel, kérdés, kérés, beszélgetés
- Kommunikációs (illem) szabályok felismerése, alkalmazása
- Tanult szövegek szöveghű és kifejező tolmácsolása
- *Fogalmak:* beszédhelyzet, arcjáték, gesztus, testtartás, távolság, külső, kommunikációs folyamat, tényező (adó, vevő, csatorna, kód, üzenet, kapcsolat)
- Különféle szövegek néma és a szöveg üzenetének megfelelő hangos olvasása
- Olvasási, szövegértési stratégiák alkalmazása, gyakorlása és bővítése különböző témájú és típusú nyomtatott és elektronikus szövegeken
- Tájékozódás, információkeresés (betűrend, tartalomjegyzék, utalók használatával) a különféle dokumentumtípusokban (könyv, folyóirat, AV és online dokumentum), korosztálynak szóló kézikönyvekben (szótár, lexikon), ismeretterjesztő forrásokban
- *Fogalmak:* üzenet, szöveggép, betűrend, tartalomjegyzék
- Személyes élmények megfogalmazása különböző szöveg-típusokban: mese, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél
- *Fogalmak:* anyaggyűjtés, vázlat, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél
- Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerése, alkalmazása

- *Fogalmak:* ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve), elválasztás.

- A szavak szerkezete: szó, szótő, toldalékok: képző, jel, rag.

- Az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások jelentésének, szerkezetének, használati körének megfigyelése

- A leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetének megfigyelése a beszélt és írott szövegekben

- *Fogalmak:* szótő, toldalék, képző, jel, rag

- A magyar hangrendszer jellemezőinek tapasztalati úton történő megismerése

- A magyar hangok rendszere és főbb képzési jellemzőik:

- magánhangzók, mássalhangzók;

– magánhangzók: magas, mély; rövid, hosszú;

– mássalhangzók: zöngés, zöngétlen

- Néhány, a magyar nyelvre jellemző hangkapcsolódási szabályszerűség: megfigyelésük kiejtésben, a beszédben és az írásban. A hangok kapcsolódási szabályszerűségei: hangrend, illeszkedés, teljes és részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés

- A saját nyelvváltozatból ismert hangok eltérései a sztenderd változattól

- *Fogalmak:* magánhangzó, mássalhangzó; hangrend, illeszkedés, teljes hasonulás, részleges hasonulás, kiesés, összeolvadás, rövidülés

Magyar irodalom

A továbbhaladás feltételei

- A tanuló meg tud nevezni három mesetípust példákkal, és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három népdalt

- Különbséget tud tenni a népmese és a műmese között. Meg tudja fogalmazni, mi a különbség a mese és a monda között

- El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától. Felismeri a hexameteres szövegről, hogy az időmértékes, a felező tizenkettesről, hogy az ütemhangsúlyos

- Fel tud sorolni három-négy művet Petőfitől és képes egyszerűbb összehasonlítást megfogalmazni János vitéz alakjáról

- El tudja különíteni az egyszerűbb versekben és prózai szövegekben a nagyobb szerkezeti egységeket

- Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét: János vitéz, A Pál utcai fiúk

- Meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény
- Értelmesen és pontosan, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tud felolvasni szövegeket
- Részt tud venni számára ismert témájú vitában, és képes érveket alkotni
- Képes az általa jól ismert történetek szereplőit jellemezni, kapcsolatrendszerüket feltárni
- Képes néhány példa közül kiválasztani az egyszerűbb metaforákat
- *Fogalmak:* líra, epika, megszemélyesítés, rím, ritmus, mítosz
- Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- Az olvasott és megtárgyalt irodalmi művek nyomán képes azonosítani erkölcsi értékeket és álláspontokat, képes megfogalmazni saját erkölcsi ítéleteit.

Angol nyelv

Nyelvtan:

- Személyes névmások ismerete, és biztos használata.
- Birtokos szerkezet kifejezése (Have got/ has got) állító, tagadó és kérdő mondatokban rövid válasszal
- A melléknév és főnév viszonya – egyszerű jelzős szerkezetek (Pl. Hosszú láb, nagy fül)
- Főnevek többes számának képzése, a fontosabb rendhagyó főnevek ismerete (lábfej, fog, egér, ember, gyerek)
- Egyszerű kérdések képzése, kérdőszórend felismerése és rövid válaszok. • (This is a hamster – Is this a hamster?)
- Egyszerű eldöntendő kérdések és kérdőszavak: Ki? Mi? Hol? Hány/ Mennyi? Kié?
- Prepozíciós szerkezetek, helymeghatározás (-ban, ben, on, -en, -ön, alatt, mellett, mögött, előtt, épületben (at), napszakok előtt)
- Képesség kifejezése: Én tudok valamit csinálni (tagadó, kérdő, kijelentő mondatok + egyeztetés az alannal) • Igeidők bevezetése:
- Egyszerű és folyamatos jelen idejű mondatok bevezetése. Igeidő mint fogalmak tisztázása. Szókincs:
- Iskola, tanterem, tanulás fogalomkörbe kapcsolódó alapvető szavak ismerete. • A saját szoba, lakás bemutatása.
- Egyszerű leírás egy személyről külső tulajdonságok alapján birtokos szerkezet használatával.
- Színek, házi kedvencek és néhány vadon élő állat ismerete
- Számok ismerete 1-100

- Játékok, kedvenc játékok elmondása továbbá szórakozás, születésnap
- Főbb ünnepek és az ahhoz kapcsolódó szavak: Karácsony, Húsvét, Újév, Születésnap
- Időjárás egyszerű bemutatása: Hideg van, meleg van, esik, fúj a szél
- Sport és sportolással kapcsolatos tárgyak, fogalmak ismerete

Hallás utáni szövegértés: A diák legyen képes egyszerű tananyaghoz kapcsolódó 60-80 szavas szöveg hallás utáni megértésére. Számok, kérdések, kérések és egyszerű utasítások megértésére és erre megfelelő választ adni. Íráskészség: Család, barátok, környezetének egyszerű bemutatása írásban. Helyes alany állítmány egyeztetés. Mondatszórend állító, tagadó, kérdő mondatok esetén. A szavak helyes leírása betűtívesztés nélkül.

Beszéd-készség: Bemutatkozás, alap ismeretek elmondása. Válaszadás egyszerű kérdésekre továbbá kérdések feltétele. Szóbeli leírás a családról, személyekről, szabadidei elfoglaltságáról a megfelelő szinten.

Ének-zene

A tanuló tudja a tanév folyamán megismert alpműveket énekelni, legyenek ismeretei a népzenehez, a népi hangszerekhez kapcsolódóan, ismerjen föl egyszerű hangközöket és tudja képezni azokat, a tanult dalok közül tízet és néhány szemelvényt tudjon emlékezetből énekelni, a hallgatott művekből ismerjen fel és tudja stílusban és korban elhelyezni azokat. Képes legyen a tanult anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálni, a tanult zenei elemeket felismerni.

Testnevelés és sport

A továbbhaladás feltételei: Rendgyakorlatok és térbeli alakzatok kialakítása. Nyitódás, zárkózás, igazodás, takarás. Fejlődés, szakadozás. Határozott formájú 4_8 ütemű társas és kéziszer gyakorlatok. A csapatjátékos tulajdonságok kialakítása. Aktív részvétel a csapatjátékokban. Sportszerű és szabálykövető magatartás. Kosárlabdában: Megindulások, megállások. Futás közbeni iram és irányváltások. Labdavezetések, átvételek, átadások, sarkazás. Páros lefutás, kosárra dobás. A védekezés kar és lábmunkája. Labdarúgásnál: Labdahúzogató, görgetés. Vezetések külső és belső csüddel. Labdaátvételek. Fejelés előre, oldalra. Megelőző szerelés. Egyszerű cselek, párharcok, partdobás. Kisjátékok. Felállási formák. Atlétikai jellegű feladatok: A futó, ugró dobóiskolai gyakorlati ismerete. A 3 lépéses dobóritmus. Tartós futás egyéni tempóban. Törekvés az atlétikai versenyszámok elsajátítására. Rajtok, indulások. Repülő és fokozódó futások, 30-40 méteren. Váltófutás, egykezes alsó váltás. Távolugrás guggoló, vagy lépő tch-val, 8-14 lépésről. Tartós futás a táv növelésével. Szökdelő és ugróiskolai gyakorlatok. Helyből távolugrás. Magasugrás 6-8 lépésről átlépő technikával. Dobóiskolai gyakorlatok. Kislabdahajtás távolba, min. 25m. Tömöttlabda dobások. Torna jellegű feladatok: Alapvető torna elemek önálló bemutatása. Guruló átfordulások előre, hátra, zsugorfejjállás, fejállás. Fellendülés kézállásba. Mérlegállás, tigrisbukfenc. Összefüggő talajgyakorlat 3-4 elemből. Keresztbe állított 3-4 részes szekrényen zsugorkanyarlási és guggoló átugrás. Hosszába állított szekrényen felguggolás és gátfordulás előre. Bordásfalon

haladások, húzódzkodások. Alternatív környezetben űzhető sportok. A Netfit gyakorlatok végrehajtása.

Hon- és népismeret

A hon- és népismeret tantárgy a régebbi korok – különös tekintettel a 19-20. század fordulójára – jellemző városi és falusi életet mutatja be, középpontba helyezve a mindennapi tevékenységeket, az ünnepi szokásokat, valamint ezek táji eltéréseit.

A tananyag épít az általános iskola korábbi évfolyamain tanult magyar nyelv és irodalom, ének-zene, vizuális kultúra, valamint testnevelés tantárgyakban megjelenő népköltészet, népzene, népművészet és néptánc ismeretekre.

Népművészeti tárgyak és azok technikáinak felismerése, néhány jellegzetes motívum képi megalkotása. A naptári év legfontosabb népszokásainak ismerete, ezek közül egy karácsonyi vagy egy húsvéti népszokás szövegének előadása, részvétel egy dramatikus játékban. A régi paraszti háztartás és gazdálkodás eszközeinek felismerése, használatuk ismerete. A paraszti kultúra térbeli és időbeli változásának néhány példával való indoklása, a városi kultúrától való eltéréseinek felismerése. Annak felismerése, hogy a társadalmi változások a történelem részét képezik. Néprajzi kézikönyvek, ismeretterjesztő könyvek, filmek, fotók ismerete, ezek forrásként való használata. Múzeumok látogatása, az ott látott tárgyak, enteriőrök alapján az életmód elemeinek azonosítása.

Etika 5-7. osztály

Az etika tantárgy alapvető célja az egyéni és közösségi identitás formálása, stabilizálása, az egyének és a csoportok közti együttműködés megteremtése. Ehhez járulnak hozzá a kulturális hagyományokban gyökerező erkölcsi elvek, a társas szabályok megismertetése, az egyén gondolkodásában formálódó, szocio-emocionális készségek fejlesztése.

A tantárgy magába foglalja az ember fontos viszonyulásait társaihoz, közösségeihez, környezetéhez és önmagához. Ezzel olyan szintézist kínál a tanulónak, amelyben eddigi személyes tapasztalatait és a más területeken megszerzett ismereteket reflektív módon vizsgálja. A tartalom szorosan kötődik más tantárgyak fejlesztési területeihez is.

Az erkölcsi nevelés fő célja a tanuló erkölcsi érzületének és erkölcsi gondolkodásának fejlesztése, a tanuló segítése a társas szabályok, a viselkedésminták azonosításában és saját alakuló értékrendjének tudatosításában.

Az etika tantárgy felkészíti a tanulót az egyéni életvezetésének és társas környezetének erkölcsi szempontból történő mérlegelésére, miközben saját tudását vizsgálja és fejleszti. Eszközei a kérdés, a rejtett nézetek és a dilemmák feltárása, az érvelés, a meggyőzés, a meggyőződés, a társadalmi normák és a közösségi értékek értelmezése.

A tanulóközösség tevékenységei mintát nyújtanak arra, hogy milyen értékek és viselkedésmódok segítik vagy akadályozzák az együttműködést, milyen érzelmi-, érték- vagy érdekkonfliktusok jelenhetnek meg, milyen megoldási módok a legmegfelelőbbek.

Az ajánlott tantárgyi tartalmak és tanulói tevékenységek olyan képességeket is fejlesztenek, melyek a tanulót az életvezetésében tudatosabbá, társai és környezete problémái iránt érzékenyebbé tehetik, erősítik identitását, aktív társadalmi cselekvésre készítetik és segítik a nehéz helyzetek megoldásában.

Az etika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tantárgy keretében alkalmazott módszerek elősegítik az aktív tanulóvá válást, a tanulás tervezését, az egyéni tanulási stílus kialakítását és a tanulási útvonalak felfedezését, a mérlegelő gondolkodást, a belső motiváción nyugvó cselekvést, a célok elérése iránti elkötelezettséget, a metakognitív stratégiák alkalmazását.

A Kommunikációs kompetenciák: A kommunikációs kompetenciák formálása során a tanuló gyakorolja az érzelmek kommunikálásának, az empátián nyugvó értő figyelemnek, az álláspontok asszertív megjelenésének, az erőszakmentes kommunikációnak, az adatokra támaszkodó érvelésnek és a megfelelő vitakultúrának, valamint a társas konfliktusok kezelésének kommunikációs technikákat igénylő változatait.

A digitális kompetenciák: A digitális kompetenciák fejlesztését támogatja a hiteles forrásokon alapuló kutatómunka végzése, a projektmunkák szervezése, megvalósítása, az elvégzett feladatok digitális eszközökkel történő bemutatása. A virtuális térben kialakult közösségek tagjainak viselkedését befolyásoló etikai szabályok felismerése és elemzése. A digitális önkifejezés, a közösségi oldalakon történő önmegjelenítés, az információk kezelése. A tartalom digitális megosztásával kapcsolatos etikai kérdések köre számtalan fejlesztési lehetőséget rejt magában.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A gondolkodási készségeket fejlesztik azok a tanulási tevékenységek, amelyek különböző élethelyzetek, információforrások, médiatartalmak elemzését igénylik. A különböző esettanulmányi példákban és a valóságos élethelyzetekben felmerülő etikai problémák, konfliktusok és a szabályok felismerése közben a tanuló elemző, problémamegoldó, mérlegelő gondolkodás alkalmazásával vizsgálja az események bekövetkezésének feltételeit. Átalakítja a szerzett információt, következtetéseket von le, magyarázatot keres, rendszerezést végez.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tantárgy támogatja az önismereten alapuló önszabályozás és önfejlesztés megvalósítását, a lelkiismeretesség, az alkalmazkodóképesség, a kezdeményezőképesség, az elkötelezettség kialakulását, és a teljesítmény javítására való törekvést. A gyakorlatok során az érzelmek felismerésének és kifejezésének, az érzelmi állapotok szabályozásának, a társas helyzetek észlelésének, a konfliktusok kezelésének és a döntéshozatali készségeknek a fejlesztése válik hangsúlyossá.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulók önállóan vagy csoportosan lehetőséget kapnak a kreatív alkotások tervezésére, készítésére, projektfeladatok szervezésére, kivitelezésére. A szocio-emocionális készségek fejlesztése drámajátékkal, szerepjátékkal valósul meg, az érzelmek kifejeződése zenei produkciókban, vizuális alkotásokban ölt testet. A tudatosság erősítését segítik elő azok a feladatok, amelyekben kulturális hagyományok megismerésére kerül sor.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tantárgy az önismeret fejlesztése révén segíti a tanulók jövőképeinek kialakítását, felkészíti őket a munka világára. Ugyanakkor erősíti a hosszú távú célkitűzéseket, a személyes jövőtervezést, az életpálya-építést, a döntéshozatalt, az életvezetést, a pénzügyi tudatosságot, és a tudatos önfejlesztést.

Az etika kerettanterv főbb pedagógiai alapelvei:

- A tanulók komplex személyiségfejlesztése, értelmi, érzelmi formálás és a cselekvésre buzdítás.
- A teljes személyiség aktivizálása a belső motiváció felkeltése és ébren tartása.
- Célrendszere és ajánlásai élményt adók, személyiséget, meggyőződést formálók.

- A tananyagok kiválasztása és annak megvalósítása során figyelembe veszi az egyes korosztályok tipikus életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit. Valamint lehetőséget kíván adni a tanulók és tanulócsoportok egyéni sajátosságai szerinti differenciálásra.
- Az aktív, cselekvő viselkedés, magatartás megélésére ösztönzi a diákokat a különböző élethelyzeteiben.
- Fontosnak tartja a nevelés három színterét (család, iskola, társadalom).
- Ebben a tantervben elsődleges az érzelmi, érzületi nevelés, a morális fejlesztés, amely során a gyermekek cselekedtetése, meggyőződésének formálása elengedhetetlenül szükséges a lelkiismeretes magatartás megszilárdulásának érdekében.
- A nevelés mindig egy társadalmi közegben történik, így a nemzeti értékeink megismerése és megőrzése alapfeladat.
- A munkaformák között fontos szerepet tölt be a kooperatív csoportmunka, az egyéni és csoportos projektfeladatok szervezése, az egész csoportot bevonó beszélgetések. A hatékony munkavégzés érdekében közös szabályok felállítása javasolt. A tanuló munkáiból összeállított portfólió is az értékelés alapja lehet. A feladatok megtervezésénél és kivitelezésénél a tanulók igénybe vehetik a digitális eszközöket is.

A tanulási tevékenység értékelése alapvetően a fejlesztő értékelésre épül. A kooperatív tanulási tevékenység alkalmával az önértékelésről a társértékelésre, illetve a csoport együttműködésének az értékelésére kerülhet a hangsúly.

Az etika tanítása nagyfokú empátiát, sokirányú ismeretet, adaptivitási készséget és rugalmasságot igényel a pedagógustól, aki szakmailag kompetens személy, fejlődés-lélektani, pedagógiai, szakdidaktikai és módszertani felkészültséggel rendelkezik. Tisztában van az alapelvekkel, melyeknek szellemiségében tanít. Együttműködik azokkal, akikkel munkatársi kapcsolatban van (szülők, osztályfőnökök, igazgató, tanárok, stb.)

6. osztály

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A továbbhaladás feltételei

Ismeretszerzés, tanulás:

- Történeti események feldolgozása mai szöveg alapján. (Pl. a nándorfehérvári győzelem.)
- Írásos vázlat (Pl. a királyi önkényuralom és az alkotmányos királyság jellemzői.)
- Információgyűjtés, rendszerezés a tankönyvből és olvasókönyvekből (pl. a végvári katonák életéről).
- Ismeretszerzés tanári elbeszélés és vázlatrajz alapján. (Pl. Széchenyi és Kossuth reformkori tevékenysége)

Kritikai gondolkodás:

- Különbségek azonosítása egy-egy történelmi jelenség kapcsán (pl. a felfedezések okai és céljai)
- A három országrész jellegzetességeinek összevetése.

- A személyiség szerepe a történelemben: (Pl. II. Rákóczi Ferenc élete, pályaképe.)
- Változások és hatásaik nyomon követése. (Pl. a szabadságharc bukásának következményei.)

Kommunikáció:

- Uralkodók és politikájuk jellemzése. (Pl. a lovagkirály külső és belső tulajdonságai.)
- Beszámolók készítése.
- Saját vélemény megfogalmazása
- Összehasonlító táblázatok készítése (pl. a katolikus és protestáns vallások különbségeiről).

Tájékozódás időben és térben:

- A korszak néhány kiemelt eseményének elhelyezése az időszalagon.

Néhány kiemelt esemény megjelölése kontúrtérképen. (Pl. a felfedező utak és az első gyarmatok.

Történelmi térkép elemzése. (Pl. információk gyűjtése a három részre szakadt ország térképének segítségével.)

Jelentős események egymásra hatásának vizsgálata. (Pl. a forradalom és a pozsonyi rendi országgyűlés történései.)

Vizuális kultúra

- A népvándorlás korának művészete
- A román stílus
- A gótikus stílus
- A reneszánsz
- Képzőművészeti ágak legfontosabb megkülönböztető jegyeinek felismerése. Művészeti alkotások, vizuális jelenségek, látványok verbális leírása. Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, (pl. román, gótika, reneszánsz, barokk) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (szobor, festmény, épület, dombormű).
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, saját jelzésrendszerek kialakítása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során
- Sokszorosító grafikai eszközök, jelek ismerete, és használata.
- Az emberi test arányainak ismerete, a mozgásábrázolás, mozgás fázisainak vizuális megjelenítése (lapozható könyvecske).
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Magyar nyelv

A továbbhaladás feltételei

- Férfiak és nők, felnőttek és gyermekek kommunikációja különbözőségeinek megfigyelése
- A kommunikációs helyzet tér, idő és résztvevői szerepek (kontextus), valamint a beszédpartner közlésének, viselkedésnek megfigyelése, értelmezése
- A kommunikáció teljes folyamatának megfigyelése, a következtetések nyomán alaptényezőinek megnevezése egy-egy példa elemzésével
- *Fogalmak:* zenei eszköz (dallam, hangsúly, tempó, hangerő, szünet)

- Az ismert szöveg-feldolgozási stratégiák (átfutás, jóslás, előzetes tudás aktiválása stb.) alkalmazása, illetve újabb stratégiákkal való bővítése (szintézis, szelektív olvasás)
- A szövegértés folyamatának megfigyelése, a szöveg megértésének követése, monitorizálása. A hibás olvasási, szövegértési technika felismerése, a megfelelő javító stratégia megtalálása és alkalmazása.
- Az információhordozók kommunikációs funkcióinak és az olvasott szövegek tipológiai és műfaji különbségeinek megfigyelése, a szöveg mondanivalójának saját szavakkal történő megfogalmazása
- A szöveg szereplőinek bemutatása
- A szöveg és a kép összefüggéseinek feltárása, értelmezése
- Anyaggyűjtés különféle nyomtatott és elektronikus forrásokból az írott mű elkészítéséhez
- Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése
- Szövegalkotás az internetes műfajokban: pl. e-mail, komment.
- Az írás nem nyelvi jeleinek (betűforma, -nagyság, sorköz, margó, távolság, színek, kiemelések stb.), a szöveg képének az írott üzeneten túli jelentése.
- A kézzel írt és a számítógépes szövegek különbözőségei, hasonlóságai.
- *Fogalmak:* e-mail, emotikon, az írás nem nyelvi jelei (sorköz, betű, margó stb.)
- A tulajdonnév értelemtükröztető helyesírási alapjainak megismerése.

- A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértése és szövegalkotási folyamatában; az önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal.
- Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra
- *Fogalmak:* egyjelentésű szó, többjelentésű szó, rokon- és ellentétes jelentés; hangutánzó szó, hangulatfestő szó, állandósult szókapcsolat, közmondás, szólás

- A szavak egy lehetséges osztályának, a szófajok legjellemzőbb csoportjainak áttekintése, szövegbeli és kommunikációs szerepük megfigyelése, alkalmazásuk a kommunikációban. A szófaji csoportok jellemző alaktani viselkedésének megfigyelése, főbb jellemzőinek megnevezése
- Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban
- Az ige szerkezete, az igekötők szerepe az ige folyamatosságának, az irányultságának kifejezésében
- A főnevek kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, szerkezete.
- A névmások szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban
- A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése, szóalkotási gyakorlatok.
- *Fogalmak:* alapszófaj (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, névmás, igenév)

Magyar irodalom

A továbbhaladás feltételei

- Meg tudja fogalmazni, mi a különbség a mese és a monda között
- Felismeri a hexameteres szövegről, hogy az időmértékes, a felező tizenkettesről, hogy az ütemhangsúlyos
- Fel tud sorolni három-négy művet Aranytól, képes egyszerűbb összehasonlítást megfogalmazni János vitéz és Toldi Miklós alakjáról
- Képes értelmezni A walesi bárdokban rejlő üzenetet, és meg tudja világítani 5–6 mondatban az Egri csillagok történelmi háttérét
- Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (Toldi, Egri csillagok), meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény.
- Értelmesen és pontosan, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tud felolvasni szövegeket
- Részt tud venni számára ismert témájú vitában, és képes érveket alkotni
- Ismert és könnyen érthető történetben párosítani tudja annak egyes szakaszait a konfliktus, bonyodalom, tetőpont fogalmával
- Képes néhány példa közül kiválasztani az egyszerűbb metonímiákat
- *Fogalmak:* epizód, ballada, dal, motívum, konfliktus
- Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- Az olvasott és megtárgyalt irodalmi művek nyomán képes azonosítani erkölcsi értékeket és álláspontokat, képes megfogalmazni saját erkölcsi ítéleteit.

Angol nyelv

Nyelvtan:

- Present Progressive; I like...
- Létige + személyes névmások
- Birtokos szerkezet, birtokos jelzők
- Have got
- Többes szám Szókincs, társalgás:
- Ruhaneműk, időjárás;
- Tevékenységek; Ételek, gyümölcsök, italok
- Országok és nemzetiségek; Iskolai tantárgyak
- Az idő kifejezése
- Család
- Emberek külső jellemvonásainak leírása
- Testrészek

Ének-zene

A tanuló képes legyen a zenei anyagból és szemelvényekből tíznek a stílusos és emlékezetből való előadására, csoportban és egyénileg. Ismerje fel a megismert zenei elemeket, a többször hallott zeneműveket, képes legyen a tanultnál könnyebb anyag szolmizálására, tudja felismerni és megnevezni a zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket (tempó, dallam, dinamika, stb.) A többféle stílusú, zenei korszakból való zenehallgatási művek egy részét képes legyen felismerni. Törekedjen a többszólamú éneklés elsajátítására.

Testnevelés és sport

Rendgyakorlatok és térbeli alakzatok kialakítása. Nyitódás és zárkózás, igazodás takarás. Fejlődés, szakadozás. Határozott formájú 4-8 ütemű társas és kéziszer gyakorlatok. A csapatjátékos tulajdonságok kialakulása. Aktív részvétel a csapatjátékokban. Sportszerű és szabálykövető magatartás. Kosárlabda: Megindulások, megállások. Futás közbeni iram és irány-váltások. Labdavezetések. Átadások, átvételek. Sarkazás. Páros lefutás, kosárra dobás. A védekezés kar és lábmunkája. Labdarúgás: Labdahúzogató, görgetés. Labdavezetés külső és belső csüddel. Labdaátvételek. Fejelés előre oldalra. Megelőző szerelés. Egyszerű cselek, partdobások, párharcok. Kisjátékok. Felállás-formák. Atlétikai jellegű feladatok: A futó és dobóiskolai gyakorlati ismerete. A3 lépéses dobóritmus ismerete. Tartós futás egyéni tempóban legalább 10 percig. Törekvés az atlétikai versenyszámok elsajátítására. Rajtok, indulások. Repülő és fokozódó futások 30-40 méteren. Váltófutás egykezes alsó váltás. Távolugrás guggoló vagy lépő technikával, 8-14 lépésről. Szökdelő és ugróiskolai gyakorlatok. Helyből távolugrás. Magasugrás 6-8 lépésről lépő technikával. Dobások: dobóiskolai feladatok. Kislabdahajítás min. 25m. Tömöttlabda dobások. Torna jellegű feladatok: alapvető tornaelemek

bemutatása. Mellső fekvő támaszok. Guruló átfordulások előre, hátra. Zsugorfejállás, fejállás. Fellendülés kézállásba. Mérlegállás, tigrisbukfenc, kézen átfordulás oldalt. Összefüggő talajgyakorlat 3-4 elemből. Keresztbe állított szekrényen zsugorkanyarlati guggoló átugrás. Hosszába állított szekrényen felguggolás és gátfordulás előre. Bordásfalon haladások, húzódzkodások. Alternatív környezetben üzhető sportok. A grundbirkózás alapvető szabályainak ismerete és alkalmazása. A Netfit gyakorlatok végrehajtása.

Matematika

5. évfolyam

Számтан, algebra

- A tanult számok helyes leírása, olvasása, számegyenesen való ábrázolás, két szám összehasonlítása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.
- Összeadás, kivonás, szorzás, kétjegyűvel való osztás a természetes számok körében.
- Egyjegyű nevezőjű pozitív törtek (legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek) összeadása és kivonása két tag esetén, az eredmények helyességének ellenőrzése.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén.
- Egyszerű egyenletek, szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Összefüggések, függvények, sorozatok
- Konkrét pontok ábrázolása, pontok koordinátáinak leolvasása.

Geometria

- Szakasz másolása, adott távolság felmérése.
- Felezőmerőleges szemléletes fogalma.
- Téglalap (négyzet) kerületének, területének, kocka felszínének és térfogatának kiszámítása konkrét esetekben.
- Hosszúság és terület szabványmértékegységei és egyszerűbb átváltások konkrét gyakorlati feladatokban.
- A térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységei.

Valószínűség, statisztika

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen események felismerése.
- Két szám számtani közepének (átlagának) megfogalmazása.

6. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.

Számтан, algebra

- Tört, tizedestört, negatív szám fogalma.
- Pozitív törtek szorzása és osztása pozitív egésszel.
- 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű, konkrét arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Egyszerű első fokú egyismeretlenes egyenletek megoldása szabadon választható módszerekkel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Biztos tájékozódás a derékszögű koordináta-rendszerben.

Geometria, mérés

- A pont, egyenes, szakasz fogalmának használata.
- Pont tengelyes tükrképének megszerkesztése.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek előállítása, szögmásolás, szakaszfelező merőleges szerkesztése.
- Háromszögek, négyszögek területének kiszámítása.
- Téglatest felszíne és térfogata konkrét esetekben.
- A térfogat és űrtartalom mértékegységeinek átváltása.

Valószínűség, statisztika

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen események felismerése.
- Néhány szám számtani közepének (átlagának) meghatározása.

Digitális kultúra

5. évfolyam

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével

- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

6. évfolyam

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás)
- etikusan használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri
- az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.
- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

Természettudomány

5. évfolyam

- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- ismert hazai természet vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosít;

- azonosítja a lágyszárú és a faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket.
- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- összehasonlítja ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a víz különböző tulajdonságait, különböző szempontok alapján rendszerezi a vizek fajtáit;
- megfigyeli a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat, példákat gyűjt hozzájuk a természetben, a háztartásban és az iparban;
- bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést;
- kísérletek során megfigyeli a különböző halmazállapotú anyagok vízben való oldódásának folyamatát;
- felismeri az olvadás és az oldódás közötti különbséget kísérleti tapasztalatok alapján;
- elsajátítja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismeri a szükséges teendőket;
- megfigyeli a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak, mint rendszernek a komplexitását;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a levegő egyes tulajdonságait
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő meghatározására;
- észleli, méri az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíti, ábrázolja;
- Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást;
- leolvassa és értékeli a Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait.
- tervet készít saját időbeosztására vonatkozóan;
- megfigyeli a természet ciklikus változásait;
- megérti a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket;
- modellezi a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban.

- mágneses kölcsönhatásként értelmezi az iránytű működését;
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;
- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép)
- megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- jellemzi és összehasonlítja az egyes éghajlati övezeteket (forró, mérsékelt, hideg);
- értelmezi az évszakok változását;
- értelmezi az időjárás-jelentést;
- piktogramok alapján megfogalmazza a várható időjárást.
- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- látja az összefüggéseket az egyes szervek működése között;
- érti a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekszik betartani.

6. évfolyam

- megállapítja, összehasonlítja és csoportosítja néhány jellegzetes hazai közet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait;
- példákat hoz a közetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre;
- tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- ismer olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés);
- felismeri és összehasonlítja a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait;
- magyarázza a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közötti összefüggéseket;
- magyarázza az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket.
- csoportosítja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- megismeri az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre.

- megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, kísérlettel igazolja a vonzás és a taszítás jelenségét, példákat ismer a mágnesesség gyakorlati életben való felhasználására;
- megfigyeli a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, ismeri ennek gyakorlati életben való megjelenését;
- megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismeri az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát;
- kísérletekkel igazolja a növények életfeltételeit; kísérleti úton megfigyeli az időjárás alapvető folyamatait, magyarázza ezek okait és következményeit
- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését;
- ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.
- megfigyeli hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi az erdőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le az erdei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert erdei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van az erdő természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét.
- megfigyeli hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- megadott szempontok alapján összehasonlítja a rétek és a szántóföldek életközösségeit;
- életközösségként értelmezi a mezőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a rétek életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a mezei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;

- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert mezei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül mutatja be a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a fátlan társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.
- megfigyeli hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségeként értelmezi a vizes élőhelyeket;
- összehasonlítja a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a vízi és vízparti életközösségek esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és ezekből táplálékhálózatot állít össze a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a vízi társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.

Technika és tervezés

5. évfolyam

A foglalkozásokon való, aktív cselekvő részvétel.

A fejlesztési céloknak megfelelő készségek, képességek, attitűdök folyamatos fejlődése.

A foglalkozásokon a tárgyak, produktumok elkészítése, a feladatok megoldása a tevékenység elvégzése.

Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani, a háztartási gépeket szakszerűen használni.

Egyszerű axonometrikus és vetületi rajzok olvasása, értelmezése, az anyagok érzékelhető tulajdonságainak azonosítása

A használt eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.

Ismeri a családi és társadalmi erőforrásokat és az azokkal való hatékonyan, tudatosan gazdálkodik.

Egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik.

Ismeri a textilipari alapanyagokat és tudja alkalmazni és megmunkálni azokat.

A közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályainak ismerete, alkalmazása, veszélyforrásainak ismerete. Biztonságos közlekedési magatartás.

6. évfolyam

A foglalkozásokon való, aktív cselekvő részvétel.

A fejlesztési céloknak megfelelő készségek, képességek, attitűdök folyamatos fejlődése.

A foglalkozásokon a tárgyak, produktumok elkészítése, a feladatok megoldása a tevékenység elvégzése.

Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani, a háztartási gépeket szakszerűen használni.

Egyszerű axonometrikus és vetületi rajzok olvasása, értelmezése, az anyagok érzékelhető tulajdonságainak azonosítása.

A használt eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.

Tisztában van a társadalmi munkamegosztás lényegével és ismeri szakipari ágazatokat.

Ismeri a lakások különböző szerkezeti elemeit, helységeit és az ezek építéséhez tartozó szakmai tevékenységeket.

Ismeri a magyar konyha értékeit (Hungarikumok).

Használja a textilipari alapanyagokat és kézműves terméket állít elő.

A közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályainak ismerete, alkalmazása, veszélyforrásai ismerete. Biztonságos közlekedési magatartás.

Fogadja el a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, alkalmazza az szabályait.

Ismerje a tudatos fogyasztói magatartást és a célszerű gazdálkodást.

7. évfolyam

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A továbbhaladás feltételei

Ismeretszerzés, tanulás:

– Az adatok oszlop- és kördiagramokban történő feldolgozása.(Pl. a korszak gazdasági fejlődésének jellemzői.)

Információk gyűjtése, grafikonokból, táblázatokból, szöveges forrásokból (pl. a Magyarországra nehezedő háború utáni terhekről).

Kritikai gondolkodás:

– Magyarázat az egységes államok kialakulásának történelmi okaira. (Pl. az Egyesült Államok megszületése.)

Kommunikáció:

– Beszámoló készítése valamilyen témáról. (Pl. a korszak magyar tudósai, feltalálói.)

Tájékozódás időben és térben:

– A tanult földrajzi helyeknek térképen történő megkeresése.

Kritikai gondolkodás:

– Érvek és ellenérvek gyűjtése a kiegyezésről. (Pl. vita arról, hogy ez a lépés az ország megmentésének vagy elárulásának tekinthető-e.)

– Beszámoló a millenniumi eseményekről a kor fény- és árnyoldalait is bemutatva.

Kommunikáció:

– A dualista rendszer államszerkezeti ábrájának elkészítése, és magyarázata.

– A kiegyezésben főszerepet játszó személyiség portréjának bemutatása (pl. Deák Ferenc, Eötvös József, Ferenc József).

Tájékozódás térben és időben:

– Földrajzi, néprajzi (pl. honismereti) és történelmi térképek összevetése.

Budapest fejlődésének nyomon követése (pl. korabeli és mai térképek alapján). Vaktérkép (pl. a központi hatalmak és az antant országok berajzolásához)

Kritikai gondolkodás:

– Érvek gyűjtése (pl. a háború törvényszerű kitörése, illetve annak elkerülhetősége mellett).

Kommunikáció:

– Grafikonok, táblázatok elemzése, készítése az első világháború legfontosabb adatairól.

– Vita. (Pl. A politikusok szerepe és felelőssége az első világháború kirobbantásában.)

Tájékozódás térben és időben:

– A történelmi tér időbeli változásai. (Pl. a határok újrarajzolása a háború után)

– Vaktérképek készítése. (Pl. frontvonalak berajzolása.)

Az események ábrázolása időszalagon.

Kritikai gondolkodás:

– Feltevések megfogalmazása a számunkra igazságtalan békéről.

– Az első világháború utáni békék történelmi következményei, és az abból eredő újabb konfliktusok felismerése.

– Többféleképpen értelmezhető szövegek és képi dokumentumok elemzése.

Kommunikáció:

– A gazdasági világválság magyarázata, összehasonlítása napjaink gazdasági folyamataival.

– Diagramok készítése (pl. termelési és munkanélküliségi adatokból).

Tájékozódás térben és időben:

Az események és az évszámok elhelyezése a térképen.

Kritikai gondolkodás:

Az 1918–1920 közötti folyamatok értelmezése.

Kommunikáció:

Saját vélemények megfogalmazása történelmi helyzetekről (pl. a király nélküli Magyar Királyságról).

Információk gyűjtése, elemzése, érvek, ellenérvek felsorakoztatása (pl. a trianoni békediktátummal kapcsolatban).

Tájékozódás térben és időben:

A revízió határmódosításainak nyomon követése, térképek és táblázatok segítségével.

Ismeretszerzés, tanulás:

– Írásos források, eredeti fotók és dokumentumfilmek feldolgozása (pl. a háború kirobbanásával kapcsolatban).

– Önálló ismeretszerzés, majd beszámoló filmek alapján (pl. Ryan közlegény megmentése, Schindler listája, A bukás).

– Diagramok készítése, értelmezése (pl. a háborús erőviszonyok ábrázolása).

– Haditechnikai eszközök megismerése.

Kritikai gondolkodás:

– Magyarázat arra, hogy hazánkat földrajzi helyzete és revíziós politikája hogyan sodorta bele a háborúba.

– Vita, elemzések, kiselőadások tartása a Horthy-korszak revíziós politikájával kapcsolatban.

– Háborús háttérintézmények (pl. hátország, hírszerzés, koncentrációs tábor, GULAG) összehasonlítása.

Kommunikáció:

– Fegyverek, katonai eszközök és felszerelések bemutatása (pl. repülők, harckocsik,

gépfegyverek, öltözetek).

- Kiselőadások tartása, olvasmányok, filmek, elbeszélések alapján.
- Érvek, ellenérvek egy-egy vitára okot adó eseményről. (Pl. Pearl Harbor megtámadása; a partraszállás.)

Tájékozódás térben és időben:

- A főbb háborús események időrendbe állítása térségenként, frontonként.
- Térképek elemzése, a folyamatok összefüggéseinek megértése, távolságok, területek becslése.

Egyszerű stratégiai térképek és csatatérképek készítése.

Vizuális kultúra

- A barokk művészet
- A 19. század művészete
- Rajzolás, festés: a portré
- Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, stílusirányzatok (különösen a 19-20. század irányzatai) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása.
- A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata. Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- A mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldással.
- Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalakítás.
- Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra)
- A portré fogalma, az emberi arc főbb arányainak ismerete, látvány utáni rajzolás.

Magyar nyelv

A továbbhaladás feltételei

- Kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozás
- A különféle mindennapi megnyilatkozások dekódolása
- A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák, olvasási formák

megismerése (intenzív és extenzív olvasás), azok gyakorlatban történő alkalmazása.

- A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás
- Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedése, értelmezése.
- Adatkeresés technikái (szelektív olvasás, átfutás)
- Ismeretterjesztő szövegek jellemzői és feldolgozási technikái
- *Fogalmak*: adatkeresés, szövegfeldolgozás

- Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.
- *Fogalmak*: jegyzet, elbeszélés, jellemzés, vélemény

- A helyesírás értelemtükröztető szerepének felhasználása különféle írásbeli műfajokban
- Összetett szavak helyesírásának alapvető szabályainak megismerése, alkalmazása
- A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, szövegszervező ereje
- Mondatátalakítási gyakorlatok a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően szóban és írásban.
- Szószerkezetek típusai, fajtái: mellérendelés, alárendelés.
- A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonzók és mondatok
- A szószerkezet típusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk.
- A fő mondatrészek szerepének és mondatbeli viszonyainak, a hozzájuk kapcsolódó vonzatok jellemzőinek felismerése
- Fő mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik, vonzatok.
- A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai. A szóösszetétel, a szóképzés és a jelentés összefüggésének elemzése szépirodalmi és nem irodalmi szövegekben; szógyűjtés
- Szóösszetétel, alapszó, képzett szó, szókapcsolat megkülönböztetése
- *Fogalmak*: mondatrész, alany, állítmány, jelző (minőség, birtokos, mennyiség)

határozó (idő, hely, mód, társ, eszköz, állapot), szószerkezet, mellérendelő és alárendelő szószerkezet, viszonzó, névelő, kötőszó, névutó, partikula, segédige, igekötő, mondatzó, indulatszó, módosítószó

Magyar irodalom

A továbbhaladás feltételei

- Képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására, 8–10 műfajt műnemekbe tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni
- A különböző regénytípusok műfaji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni
- Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19–20. századi alkotások)
- Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben
- Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését
- Az olvasott, megtárgyalt művek erkölcsi kérdésfeltevéseire véleményében, erkölcsi ítéleteiben, érveiben tud támaszkodni.
- *Fogalmak:* novella, rapszódia, hexameter, pentameter, disztichon
- Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat
- Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.

Angol nyelv

Nyelvtan

A Present Simple képzése, használata

- Helyhatározós prepozíciók használata → There is / There are
- A „can” segédige használata
- Megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek → a / an / some / any / How much? / How many?
- Tárgy esetű személyes névmások használata Szókincs / társalgás
- Napirend elmesélése, iskola utáni tevékenységek (hobbi) bemutatása
- Épületek, helyiségek, bútorzat

- Látnivalók, nevezetességek

- Képességek •

Ételek, innivalók → Étkezési szokások

Ének-zene

A tanuló tudjon emlékezetből a tanult anyagból tizenöt dalt és szemelvényt kifejezően csoportban énekelni, kottaképről ismerje fel az új zenei elemeket. Képes legyen felismerni az ajánlott zeneművek közül stílus és korszak alapján legalább tízet. Tudjon előkészítést követően a megismert anyagnál könnyebb gyakorlatokat szolmizálva olvasni. Ismerje a romantikának, mint korstílusnak a zeneirodalomra kifejtett hatását, jellemzőit. Tudja megkülönböztetni a népzene a műzenétől, legyenek alapvető ismeretei a hangszerekkel kapcsolatban.

Testnevelés és sport

Rendgyakorlatok. Határozott formájú 4-8-16 ütemű társas és kéziszer gyakorlatok. A csapatjátékos tulajdonságok kialakulása. Aktív részvétel a csapatjátékokban. Sportszerű és szabálykövető magatartás. Kosárlabda: megindulások, megállások. Futás közbeni iram és irányváltások. Labdavezetések, átadások, átvételek. Sarkazás. Páros lefutások, kosárra dobás. A védekezés és támadás kar és lábmunkája. Taktika. A szabályok ismerete. Labdarúgás: labdahúzogató, görgetés. Labdavezetések külső és belső csüddel. Labdaátvételek. Fejelések. Szerelések. Bonyolultabb cselek, partdobás párharcok. Kisjátékok. Felállás formák. Taktika. Játékszabályok pontos ismerete. Atlétikai jellegű feladatok: a futó ugró dobóiskolai gyakorlati ismerete. A 3 lépéses dobóritmus ismerete. Törekvés az atlétikai versenyszámok elsajátítására. Rajtok, indulások. Repülő és fokozódó futások 60-100 méteren. Váltófutások. Távolugrás lépő vagy guggoló technikával 8-14 lépésről. Tartós futás a táv növelésével. Szökdelő és ugróiskolai gyakorlatok. Magasugrás 8-10 lépésről átlépő technikával. Dobások: dobóiskolai feladatok. Kislabdahajítás min.30m.Tömöttlabda dobások. Torna jellegű feladatok: alapvető tornaelemek zsugorfejállás, fejállás. Kézenállás, mérlegállás, tigrisbukfenc. Kézen átfordulás oldalt. Összefüggő talajgyakorlat 5-6 elemből. Keresztbe állított 4-5 részes szekrényen zsugorkanyarlati és guggoló átugrás. Hosszába állított szekrényen felguggolás és gátfordulás előre. Bordásfalon haladások, húzódzkodások. Alternatív környezetben üzhető sportok. A grundbirkózás szabályainak ismerete és alkalmazása. A netfit gyakorlatok végrehajtása.

Etika

Véleményét képes kifejezni szóban és írásban, esszé formátumban. Szóban képes érveket megfogalmazni saját véleményének indoklására. Párbeszéd során a társalgás, vélemények ütköztetésének alapvető szabályait ismeri.

Éntudat – Önismeret

- A tanuló felismeri az identitás fogalmát és jellemzőit, azonosítja saját identitásának néhány elemét.

- Fel tud sorolni testi és mentális egészséget őrző tevékenységeket, tisztában van egészséget veszélyeztető hatásokat.
- Különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között.

Család – Helyem a családban

- Felismeri és körülírja a családban betöltött szerepeket és feladatokat.
- Azonosít néhány, a családban előforduló konfliktust, felismeri a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket.
- Felismeri a családot összetartó érzelmeket, értékeket.

Társas kapcsolatok

- Képes a saját véleményétől eltérő véleményeket felismeri.
- Felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket;
- Keresi, elfogadja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására;
- Törekszik mások helyzetének megértésére.

A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő

- Képes megérteni az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatásait.
- Fel tud sorolni a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket.

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

- Útmutatással felismeri hogy az európai értékrend milyen módon jelenik meg a társadalomban.
- Képes megfigyelni, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai.
- Értelmezi a tolerancia fogalmát, tud példákat hozni rá.

Fizika

7. évfolyam

-a tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására -tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek a mindennapi életben is használt mértékegységeit

-ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben

-legyen tisztába az energiamegmaradás törvényével

tudjon egyszerű kísérleteket, méréseket elvégezni

-ismerjék és tudják alkalmazni a sebesség és gyorsulás fogalmát

- értsék a tehetetlenség fogalmát, kapcsolatát a tömeggel
- tudják az erő fogalmát, fajtáit
- ismerjék a nyomás fogalmát, kiszámítását
- kísérlet alapján fogalmazzák meg az úszás, lebegés és merülés feltételeit

Matematika

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Gondolatok (állítások, feltételezések, választások, stb.) világos, érthető szóbeli és írásbeli közlése.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4 elem esetén.

Számtan, algebra

- Alapműveletek helyes elvégzése kis abszolútértékű egészek, törtek, tizedestörtek körében egyszerű esetekben
- 10 pozitív egész kitevőjű hatványai.
- 10-nél nagyobb számok normálalakja.
- Egyenes arányosság és fordított arányosság felismerése és alkalmazása egyszerű konkrét feladatokban
- Egyszerű százalékszámítási feladatok.
- Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel is.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal egyszerű esetekben.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, néhány taggal megadott sorozat esetén szabály(ok) keresése.

Geometria

- Szög (fok), hosszúság, terület, térfogat (űrtartalom), tömeg, idő mérése, a szabványos mértékegységek ismerete.

- Háromszögek területének kiszámítása.
- Adott pont középpontos tükrképének megszerkesztése.
- Szögfelező szerkesztése.
- Háromszöggel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések.
- Háromszögek és konvex négyszögek belső szögeinek összege.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok, valamint a forgáshenger felismerése, jellemzése.

Valószínűség, statisztika

- A gyakoriság fogalma.
- Egyszerű grafikonok olvasása, készítése.

Informatika

7. évfolyam

- legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni,
- tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában,
- tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, és az operációs rendszer néhány szolgáltatását,
- tudjon használni egy levelezőprogramot, és tudja kezelni a webböngészőt,
- tudjon dokumentumot szerkeszteni egy szövegszerkesztő-programmal,
- tudjon digitális eszközöket használni,
- ismerjen néhány titkosítási módszert,
- tudja, hogy a számítógépek kódolási módja a kettes számrendszer,
- tudja, hogy milyen könyvtípusok tartoznak a kézikönyvtárhoz,
- tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, stb.),

Kémia

7. osztály

TÉMAKÖR: A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot;
- egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;
- ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;

- tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, ülepítés);
- megismeri néhány köznap anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.

TÉMAKÖR: Az anyagi halmazok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;
- a részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
- különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
- tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
- példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra.

TÉMAKÖR: Atomok, molekulák és ionok

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
- tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- érti az ionvegyületek képletének megállapítását;

- ismeri a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

TÉMAKÖR: Kémiai reakciók

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.

Biológia

7. évfolyam

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biomok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődéstörténeti rendszerben (maximum osztály szintig).

Földrajz

7. évfolyam

Ásványokból összetett természetes (kőzetek, ércek) és mesterséges anyagok (pl. beton, téglák) összehasonlítása.

A talaj anyagainak és szerkezetének megismerése különböző talajtípusok vizsgálata, összehasonlítása során. A talajkeletkezési folyamat és a talaj tulajdonságainak összekapcsolása.

Geológiai (belső) erők megnyilvánulásainak megértése a kőzetlemezek mozgásának és következményeinek összekapcsolásával (hegyláncok felgyűrődése, gyűrődés; mélytengeri árkok és óceáni hátságok keletkezése; vulkánosság és földrengés; emelkedés és süllyedés, vetődés, rögösödés; magmás, átalakult kőzetek keletkezése).

A földrajzi (külső) erők felismerése folyamatokban (aprózódás és mállás; lepusztulás és felhalmozódás, feltöltődés; üledékképződés, üledékes kőzetek keletkezése). A geológiai erők és a földrajzi erők harcának értelmezése.

Tájékozódás a geológiai mozgások, változások időskáláján egyes események időpontjának, folyamatok időtartamának elhelyezésével, idővonalzó készítésével.

Az éghajlati elemek, az éghajlatot alakító és módosító tényezők érvényesülésének elismerése, magyarázata; az éghajlat övezetességét kialakító tényezők értelmezése; éghajlati diagram olvasása.

A gazdasági ágazatok feladatának, szerepének megismerése egy ország életében; a szolgáltatás és a mindennapi élet kapcsolatának megfigyelése (lakóhelyen és a világhálón igénybe vehető szolgáltatások); az országok és a gazdasági fejlettség alapadatainak megismerése.

Afrika domborzatának és tájainak megismerése.

A földrész szerkezeti tagolódásának, a szerkezetfejlődési múlt gazdaságot és életmódot meghatározó szerepének megismerése.

Észak-, dél- és közép-amerikai tájtípusok összehasonlító elemzése.

A földrész népességföldrajzi tagolódásának megismerése; a népességkeveredésből fakadó társadalmi-gazdasági előnyök, hátrányok felismerése példákban. A népességkoncentrációk, a városodás és a városiasodás, a település-együttesek, az agglomerációs zóna kialakulási folyamatának értelmezése példákban.

Eltérő szerepű országok (világgazdasági nagyhatalom, felzárkózó erőterek, banánköztársaságok) földrajzi összehasonlítása.

Technika és tervezés

7. évfolyam

A foglalkozásokon való, aktív cselekvő részvétel.

A fejlesztési céloknak megfelelő készségek, képességek, attitűdök folyamatos fejlődése.

A foglalkozásokon a tárgyak, produktumok elkészítése, a feladatok megoldása, a tevékenység elvégzése.

A lakás villamos berendezéseinek ismerete és helyes használata. Alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretek.

Ismerje a közműrendszerek (vízvezeték- és fűtési rendszerek) működése.

A családi költségvetés tervezésével és a fogyasztás környezeti vonatkozásait ismeri. (megújuló és nem megújuló energiák).

Textíliák használata, megmunkálása.

A közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerése, elhárítása.

Ismerje fel az egészséget fenyegető veszélyek, különös tekintettel a dohányzása, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire, fogadja el az egészségvédelemnek és az élet feltétlen tiszteletének fontosságát.

Rendelkezzen megfelelő önismerettel és pályaképpel.